

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)
Географічний факультет
(назва інституту/факультету)
Кафедра географії та менеджменту туризму
(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан географічного факультету
Мирослав ЗАЯЧУК
«12» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ЗАМКОВИЙ І ФОРТИФІКАЦІЙНИЙ ТУРИЗМ

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

вибіркова

(вказати: обов'язкова/вибіркова)

Освітньо-професійна програма Міжнародний туризм,
Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг
(назва програми)

Спеціальність 242 "Туризм і рекреація"
(вказати: код, назва)

Галузь знань 24 "Сфера обслуговування"
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Факультет Географічний
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська
(вказати: якими мовами читається дисципліна)

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **Замковий і фортифікаційний туризм** складена відповідно до вимог її змісту (Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності 2015 р.) та відповідає освітній програмі «Готельно-ресторанний сервіс та туropolерейтинг» та освітній програмі «Міжнародний туризм», уведеної наказом по університету №118 від 03.04.2023 р., (спеціальність 242 «Туризм і рекреація», галузь знань 24 «Сфера обслуговування»).

Розробник: доц. *Анінко Наталія Петрівна*, доцент кафедри географії та менеджменту туризму, к.геогр.н.

Погоджено

з гарантом ОП «Готельно-ресторанний сервіс та туropolерейтинг»

Галина КРУЛЬ

Погоджено

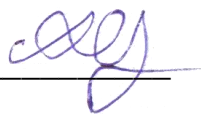
з гарантом ОП «Міжнародний туризм»

Тетяна СКУТАР

Затверджено на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

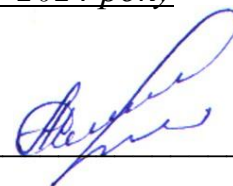
Завідувач кафедри географії та менеджменту туризму

Олександр КОРОЛЬ

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради географічного факультету

Наталія АНДРУСЯК

1. Мета навчальної дисципліни полягає в ознайомленні студентів із замковим туризмом як одним із видів туризму, географією та основними напрямками туристичного використання середньовічних замків і фортець України й країн Європи.

Пререквізити. Ефективність засвоєння курсу підвищує попереднє вивчення таких навчальних дисциплін: «Історія туризму і рекреації», «Організація екскурсійних послуг», «Технологія туристської діяльності».

2. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має розширити такі **компетентності**:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК5. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

СК21. Здатність аналізувати територіальне поєднання рекреаційно-туристичних ресурсів, господарства та інфраструктури за формами та видами туризму.

Програмні результати навчання:

ПРН3. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.

ПРН27. Пояснювати спеціалізацію туризму на основі аналізу територіального поєднання рекреаційно-туристичних ресурсів, господарства та інфраструктури.

Студенти також мають:

знати :

- зміст поняття «замковий туризм» та основні об'єкти замкового туризму;
- класифікації оборонних споруд;
- географію середньовічних замків та фортець України різного ступеня збереженості;
- основні анімаційні заходи, які відбуваються на територіях середньовічних замків та фортець України;
- про процес музеєфікації середньовічних замків та фортець України;
- географію середньовічних замків та фортець країн Європи;
- досвід європейських країн в розвитку замкового туризму.

вміти:

- застосовувати набуті знання у процесі розробці туристичних маршрутів по території України;
- здійснити туристичну оцінку середньовічних замків та фортець України;

- застосовувати набуті знання для аналізу рекреаційно-туристичного потенціалу різних областей України;
- створювати туристичні маршрути середньовічними замками та фортецями України.
- аналізувати досвід європейських країн в розвитку замкового туризму.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <i>Замковий і фортифікаційний туризм</i>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2	3	4	120	2	30	15	-	-	75	-	залік
Заочна	2	3	4	120	2	8	4	-	-	108	-	залік

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		Л	П	л а б	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Розвиток замкового туризму в Україні													
Тема 1.1. Замковий туризм як один з видів туризму	16	4	2			10	14	1	1				12
Тема 1.2. Розвиток замкового туризму в середньовічних замках та фортецях Карпатського регіону України.	16	4	2			10	15	1	1				13
Тема 1.3. Розвиток замкового туризму в середньовічних замках і фортецях Волині	16	4	2			10	15	1					14

та Поділля.											
Тема 1.4. Розвиток замкового туризму в середньовічних замках та фортецях Півдня України.	13	3	2			8	16	1			15
Разом за змістовим модулем 1	61	15	8			38	60	4	2		54
Змістовий модуль 2. Розвиток замкового туризму в країнах Європи											
Тема 2.1. Географія середньовічних замків та фортець Європи	16	4	2			10	14	1	1		12
Тема 2.2. Туристичне використання середньовічних замків та фортець в країнах Європи	15	3	2			10	15	1	1		13
Тема 2.3. Замки- готелі Європи	16	4	2			10	15	1			14
Тема 2.4. Анімаційні заходи в середньовічних замках та фортецях країн Європи	12	4	1			7	16	1			15
Разом за змістовим модулем 2	59	15	7			37	60	4	2		54
Усього годин	120	30	15			75	120	8	4		108

3.3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Назва: Замковий та фортифікаційний туризм як один з видів туризму Завдання: Дослідити замковий та фортифікаційний туризм, історію його становлення та сучасний стан розвитку в світі. Результати: Презентація та доповідь.	2	5
2	Назва: Географія та туристичне використання середньовічних замків та фортець України. Завдання: Описати середньовічні замки та фортеці й особливості їх туристичного використання по	6	10

	різних регіонах України. Створити одноденний тур. Результати: Презентація та доповідь.		
3	Назва: Географія середньовічних замків та фортець Європи (регіон на вибір). Завдання: Описати середньовічні замки та фортеці Європи, їх місце розташування та стан збереження. Результати: Презентація та доповідь.	2	5
4	Назва: Туристичне використання середньовічних замків та фортець в країнах Європи (регіон на вибір). Завдання: Виявити особливості туристичного використання середньовічних замків та фортець в різних країнах Європи. Результати: Презентація та доповідь.	3	5
5	Назва: Найкращі замки-готелі Європи та досвід для України. Завдання: Виявити та описати найкращі замки-готелі Європи та дослідити історію їх туристичного використання. З'ясувати, який досвід у створенні замків-готелів варто запозичити для України.. Результати: Презентація та доповідь.	2	5
Всього		15	30

3.4. Самостійна робота*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Замковий туризм як один з видів туризму	10
2	Розвиток замкового туризму в середньовічних замках та фортецях Карпатського регіону України	10
3	Розвиток замкового туризму в середньовічних замках і фортецях Волині та Поділля	10
4	Розвиток замкового туризму в середньовічних замках та фортецях Півдня України	8
5	Географія середньовічних замків та фортець Європи	10
6	Туристичне використання середньовічних замків та фортець в країнах Європи	10
7	Замки-готелі Європи	10
8	Анімаційні заходи в середньовічних замках та фортецях країн Європи	7
Всього		75

*Оцінка самостійної роботи входить до тематичного і підсумкового контролю.

4. Методи навчання

Під час викладання даної навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- лекція, аналіз, пояснення, проблемна ситуація, консультація;
- дослідна робота та метод проекту;
- презентації, відеоматеріали;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (Moodle, Google Meet);
- самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

5. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни, які варто визначати за допомогою числової (відсоткової) шкали оцінювання знань і трансформувати в оцінку використовуваної рейтингової шкали у кількості балів, що виділяються для кожного запланованого результату навчання навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання за основними видами робіт – [завантажити >>>](#)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів є:

- стандартизовані тести;
- контрольні роботи;
- усне опитування;
- захист і презентація результатів виконаних практичних завдань (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- доповідь із презентацією з теоретичних питань.

7. Форми поточного і підсумкового контролю та оцінювання

Форми поточного контролю:

- усна (відповідь студента по теорії щодо виконання практичних завдань);
- захист і презентації результатів виконаних практичних завдань;
- письмова (тестування);

Форма підсумкового контролю: залік (тестування).

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем шляхом виконання конкретних завдань (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі роботи, презентації чи тематичні тестування). Кількість передбачених балів за різні види робіт також зазначені у силабусі та в системі дистанційного навчання Moodle, куди студенти можуть завантажувати роботи, і де здійснюється тестовий контроль. Результати оголошуються під час занять та/або виставляються в Moodle. Самостійна робота враховується при складанні поточних і підсумкових тестів та усних відповідях на семінарах, під час захистів практичних і лабораторних робіт.

Тестові завдання (або перелік запитань) розроблені до кожної теми (змістового модуля). Підсумкові тести та білети (залік) покликані перевірити рівень засвоєння теоретичного матеріалу, здатності осмислити і відтворити зміст даної частини дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та практична робота				Підсумковий тест (теор.)	Сума
Модуль №1		Модуль №2			
Теоретичний	Практичний	Теоретичний	Практичний		
15	15	15	15	40	100

8. Література

Основна література

1. Аніпко Н. Середньовічні замки і фортеці. Рекреаційно-туристське використання // Краєзнавство, географія, туризм. №20, травень 2011. С.15-18.
2. Аніпко Н.П. Розвиток фестивального туризму в середньовічних замках та фортецях України // Теоретичні та прикладні аспекти рекреаційного природокористування в Україні. Монографія. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. С. 188-199.
3. Аніпко Н.П. Рекреаційно-туристичне використання середньовічних замкових комплексів Польщі // Рекреаційно-туристичне природокористування в Східноєвропейському регіоні: сучасний стан і перспективи. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (21-23 жовтня 2010 року). Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. С. 26-30.
4. Закарпатські замки у легендах, переказах та літературних творах. Ужгород, ВАТ «Патент», 2009. 183 с.
5. Замки Західної України : Путівник / упоряд. В. Томчук. Львів : Аз-Арт, 2004. 96 с.

6. Іванов О. Замки і палаци Західної України : історія, культура, туризм (Історико-архітектурні пам'ятки замкового мистецтва). Київ : Наш світ, 2004. 245 с.
7. Каднічанський Д.А., Завадовський Т.Б. Замковий туризм. Курс лекцій для студентів спеціальності «Туризмознавство» / Д.А. Каднічанський, Т.Б. Завадовський. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2017. 138 с.
8. Лесик О.В. Замки та монастирі України. Львів : Світ, 1993. 176 с.
9. Мацюк О.Я. Замки та фортеці Західної України. Мандрівки історичні. Львів : Центр Європи, 1997. 160 с.
10. Поп Д.. Замки Подкарпатської Русі. Хустський замок. Ужгород, 2006. 36 с.
11. Рутинський М.Й. Замковий туризм в Україні. Географія пам'яток фортифікаційного зодчества та перспективи їх туристичного відродження: Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. - 432 с.

Додаткова література

1. Аніпко Н.П., Мельник О.А. Оцінка рекреаційно-туристичної привабливості середньовічних замків та фортець (на прикладі Хмельницької області) / Н.П Аніпко // Географічні аспекти розвитку туризму (на прикладі України та Польщі). – Монографія. – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. – С. 177-186.
2. Аніпко Н.П. Туристична атракційність Кам'янець-Подільської фортеці // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Дністровський каньйон – унікальна територія туризму». Тернопіль: Вид-во «Підручники і посібники», 2009. С.112-114.
3. Аніпко Н.П. Сучасний стан музеєфікації середньовічних замків та фортець України як об'єктів туризму // Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції „Туризм і гостинність в Україні: стан, проблеми, тенденції, перспективи розвитку” 1-2 листопада 2012 р., м. Черкаси. С. 17-22.
4. Аніпко Н.П. Фестивальний туризм у середньовічних замках та фортецях Карпато-Подільського регіону України // Таврійський економічний журнал: За матеріалами міжнародної науково-практичної конференції: Стратегії розвитку індустрії гостинності: (Сімферополь, 27-30 березня 2013 року). № 2. Сімферополь: Вид-во Кримського інституту бізнесу, 2013. С. 19-23.
5. Аніпко, Н. Рекреаційно-туристичний потенціал руїн середньовічних замків та фортець (на прикладі Карпато-Подільського регіону) // Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції «Збалансований розвиток туристичних регіонів: національний і світовий досвід» 25-26 квітня 2013 р., м Львів. С. 327-330.
6. Вечерський В.В. Архітектурно-містобудівна спадщина регіонів України // Археометрія та охорона історико-культурної спадщини. К. : Альтерпрес, 1999. С. 47–53.
7. Вечерський В.В. Українська спадщина: Історико-культурологічне ессе. К., 2004. 340 с.
8. Жердьов А. Фортифікаційні споруди у системі об'єктів туристсько-рекреаційної діяльності / А. Жердьов, В. Притков // Географія та туризм. 2012. Вип. 19. С. 143-149.
9. Замки та фортеці: Альбом / упорядкув. Л.Прибеги. К.: Мистецтво, 2007. 352 с.
10. Замки Закарпаття [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakarpatrada.gov.ua/zakarpattya/infrastruktura/zamky-zakarpattya/>